

Општина Штип во соработка со
ЈЗУ Центар за јавно здравје – Штип

Проект: Подигање на свеста на
средношколската младина за
сексуално преносливите болести
и можните последици од нив во
насока на превенција на истите

Изработиле:
Д-р Елена Илијева
Д-р Викторија Јорданова

Цел

- ▶ Зголемување на знаењата и подигање на свеста на средношколската младина за СПБ по пат на:
 - Утврдување на предзнаењата на средношколската популација од прва година за СПБ преку тестирање.
 - Спроведување на предавања за СПБ.
 - Повторно тестирање на учениците за увид на успехот од претходно спроведените предавања.
 - Собирање, обработка и анализа на добиените резултати од преттестот и посттестот, изработка на извештај и презентирање на добиените резултати.

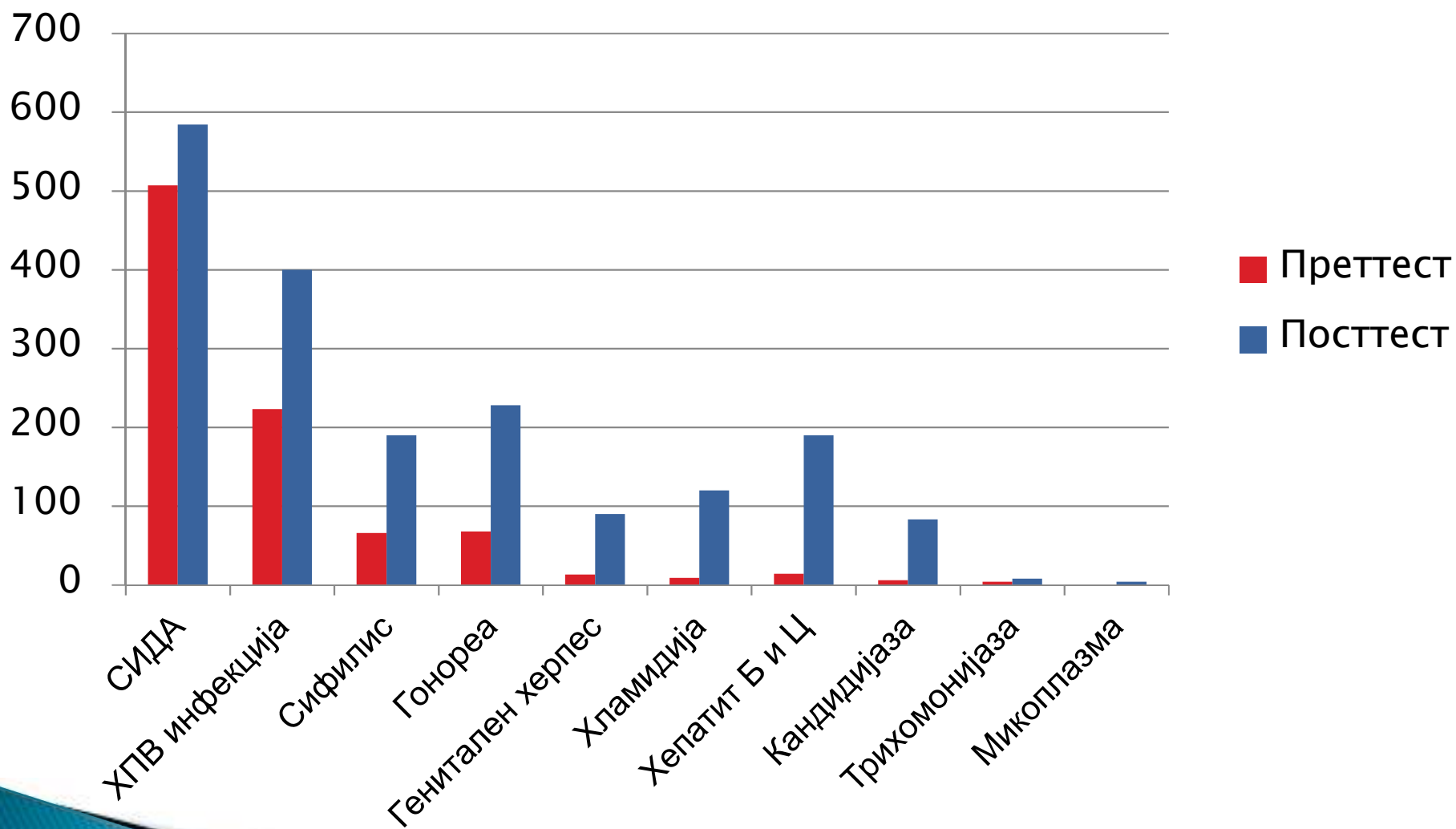

Табела 1. Сексуално преносливи болести кои ги познаваат учениците од прва година во сите средни училишта во општина Штип

Болест	Преттест – 596 ученици	Посттест – 618 ученици
СИДА	507 (85%)	584 (94,5%)
ХПВ инфекција	223 (37,4%)	400 (64,7%)
Сифилис	66 (11%)	190 (30,7%)
Гонореа	68 (11,4%)	228 (36,9%)
Генитален херпес	13 (2,2%)	90 (14,6%)
Хламидија	9 (1,5%)	120 (19,4%)
Хепатит Б и Ц	14 (2,3%)	190 (30,7%)
Кандидијаза	6 (1%)	83 (13,4%)
Трихомонијаза	4 (0,7%)	8 (1,3%)
Микоплазма	0 (0%)	4 (0,6%)

Графикон 1. Сексуално преносливи болести кои ги познаваат учениците од прва година во сите средни училишта во општина Штип

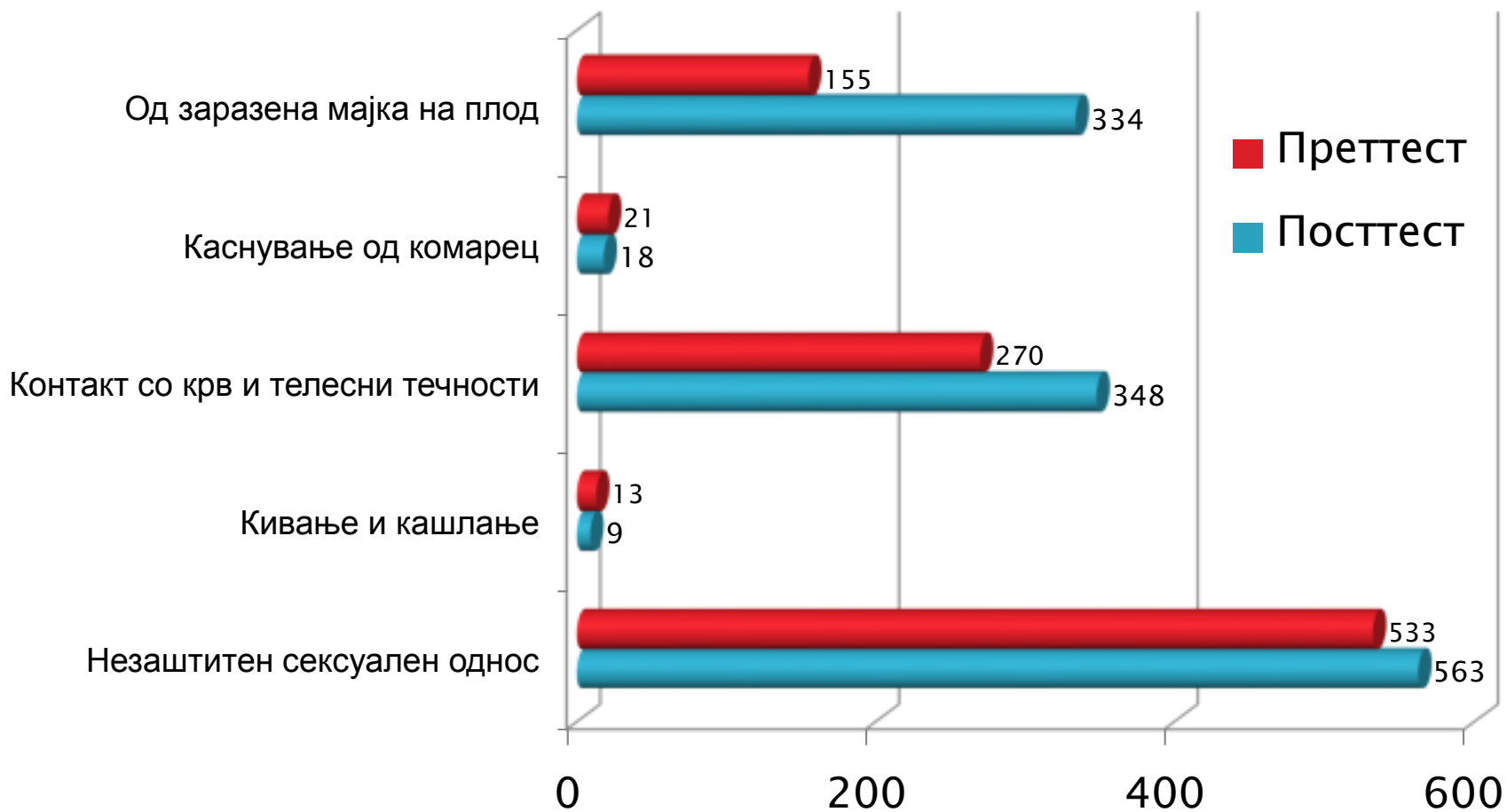

Табела 2. Како може да се добие СПБ?

Понудени одговори	Преттест – 596 ученици	Посттест – 618 ученици
Незаштитен сексуален однос	533 (89,4%)	563 (91,1%)
Кивање и кашлање	13 (2,2%)	9 (1,5%)
Контакт со крв и телесни течности	270 (45,3%)	348 (56,3%)
Каснување од комарец	21 (3,5%)	18 (2,9%)
Од заразена мајка на плод	155 (26%)	334 (54,1%)

Графикон 2. Како може да се добие СПБ?

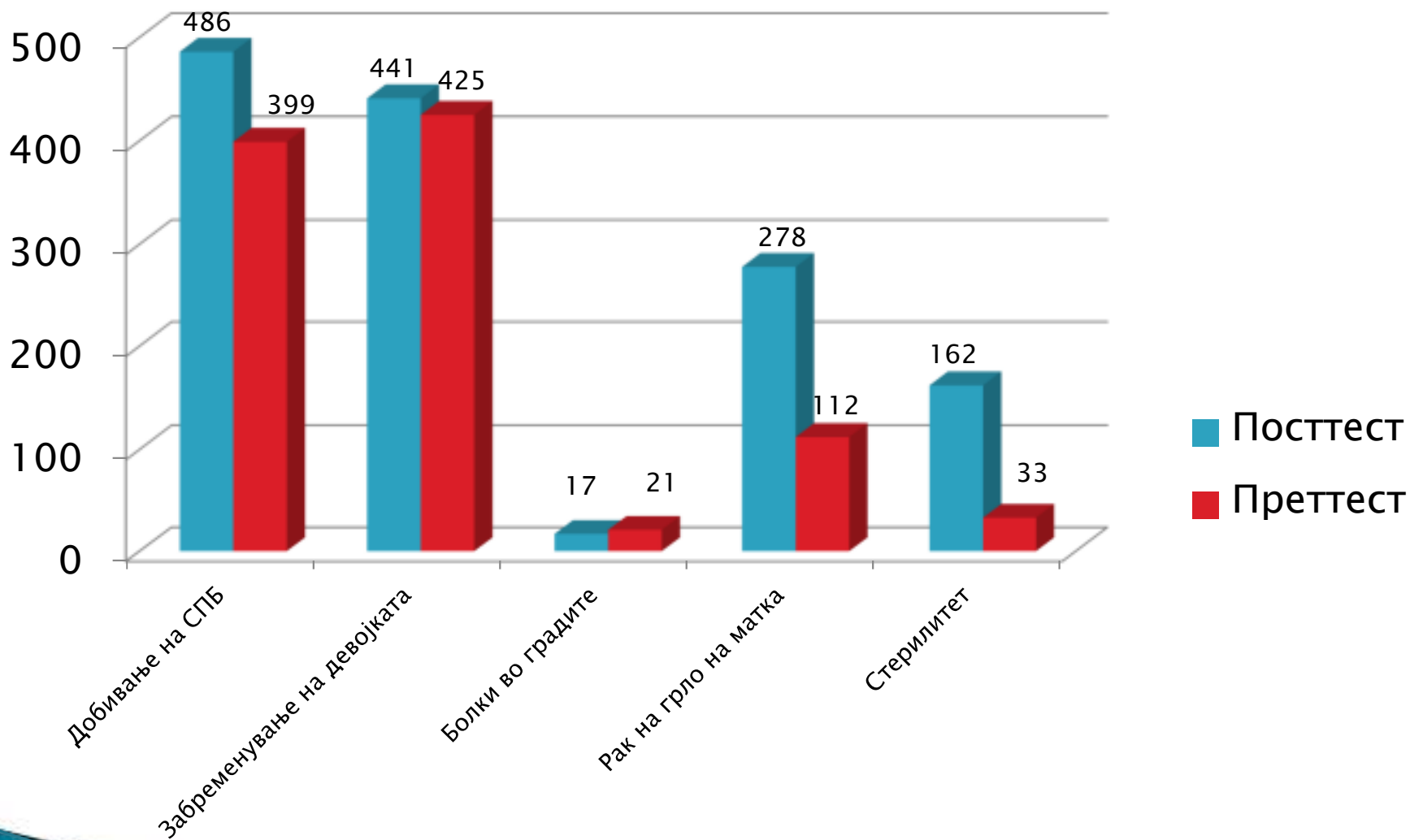

Табела 3. Кои се ризици и последици од рано стапување во сексуални односи и практикување односи без заштита?

Понудени одговори	Преттест – 596 ученици	Посттест – 618 ученици
Добивање на сексуално пренослива инфекција	399 (66,9%)	486 (78,6%)
Забременување на девојката	425 (71,3%)	441 (71,4%)
Болки во градите	21 (3,5%)	17 (2,7%)
Рак на грло на матка	112 (18,8%)	278 (44,9%)
Стерилитет	33 (5,5%)	162 (26,2%)

Графикон 3. Кои се ризици и последици од рано стапување во сексуални односи и практикување односи без заштита?

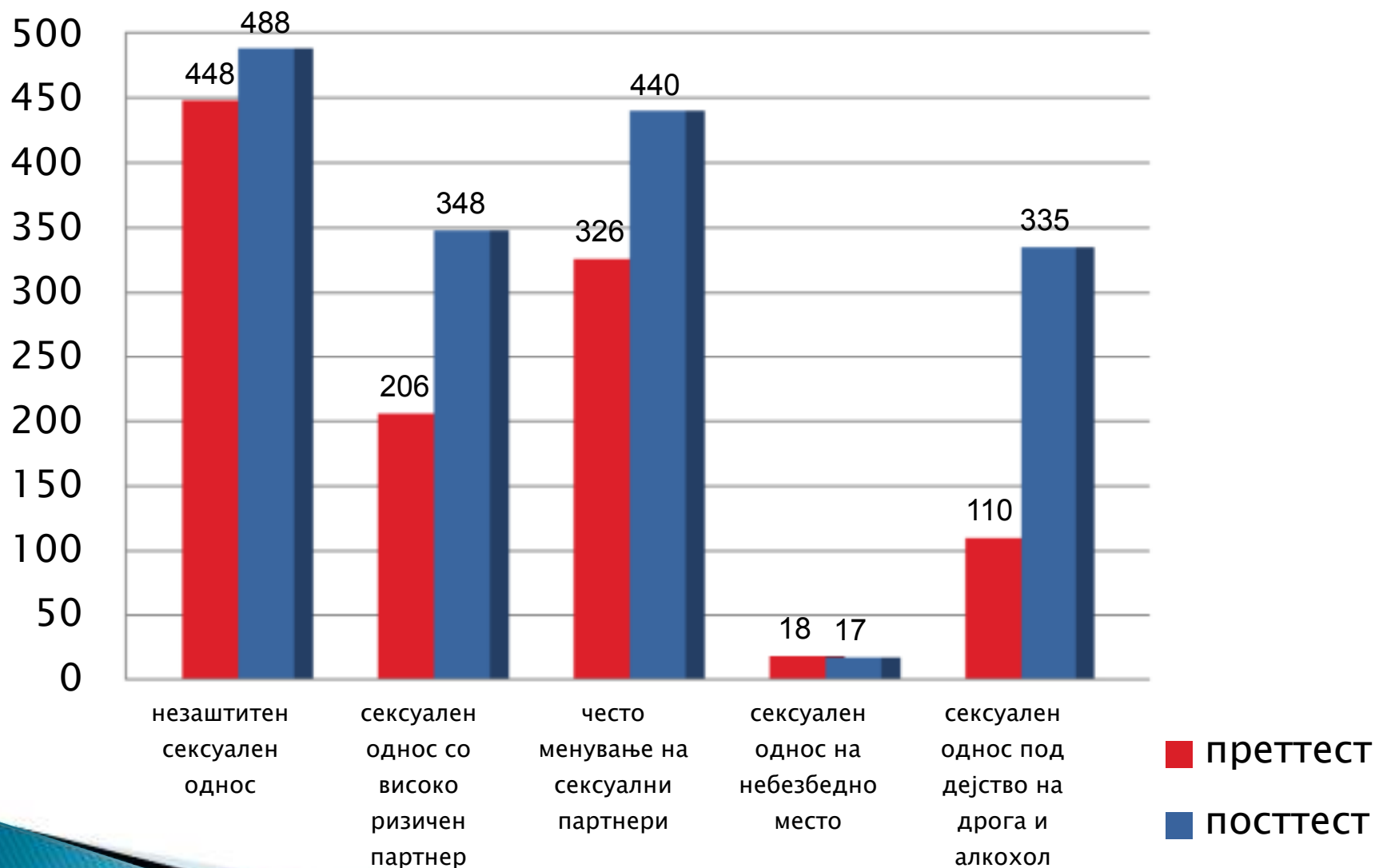

Табела 4. Ризик фактори за добивање на сексуално пренослива инфекција се:

Понудени одговори	Преттест – 596 ученици	Посттест – 618 ученици
Незаштитен сексуален однос	448 (75,2%)	488 (78,9%)
Сексуален однос со високо ризичен партнер	206 (34,6%)	348 (56,3%)
Често менување на сексуални партнери	326 (54,7%)	440 (71,2%)
Сексуален однос на небезбедно место	18 (3%)	17 (2,7%)
Сексуален однос под дејство на дрога и алкохол	110 (18,5%)	335 (54,2%)

Графикон 4. Ризик фактори за добивање на сексуално пренослива инфекција се:

Табела 5. Мерки за заштита од СПБ се:

Понудени одговори	Преттест – 596 ученици	Посттест – 618 ученици
Апстиненција	311 (52,2%)	430 (69,6%)
Правилна употреба на кондом при секој сексуален однос	361 (60,8%)	380 (61,5%)
Капење по сексуален однос	165 (27,7%)	124 (20,1%)
Ограничување на број на сексуални партнери	124 (20,8%)	282 (45,6%)
Верен си му на својот сексуален партнер*	124 (20,8%)	148 (23,9%)

* Под услов истовремено да се верни и двата партнери (моногамија)

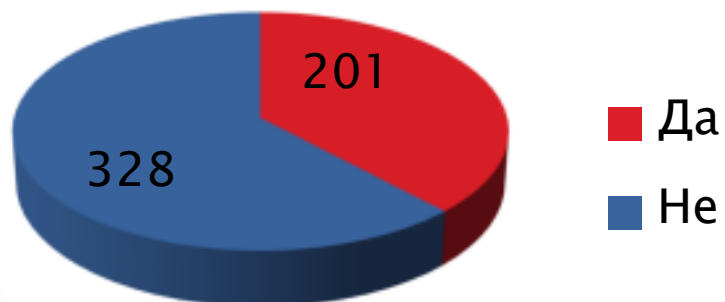
Графикон 5. Мерки за заштита од СПБ се:

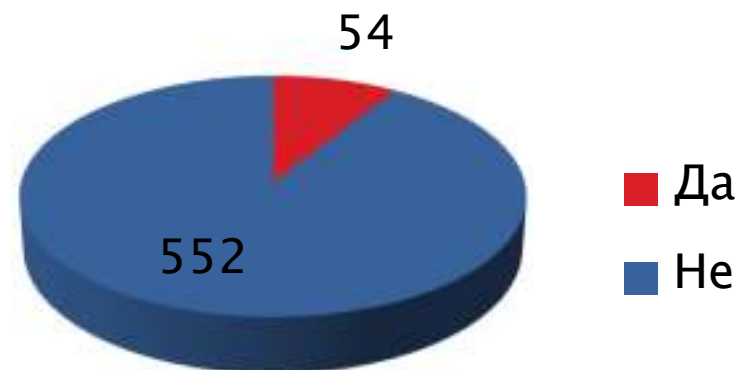
Табела и Графикон 6. Дали кондомот штити 100% од СПБ?

Понудени одговори	Преттест – 596 ученици	Посттест – 618 ученици
Да	201 (33,7%)	54 (8,7%)
Не	328 (55%)	552 (89,3%)

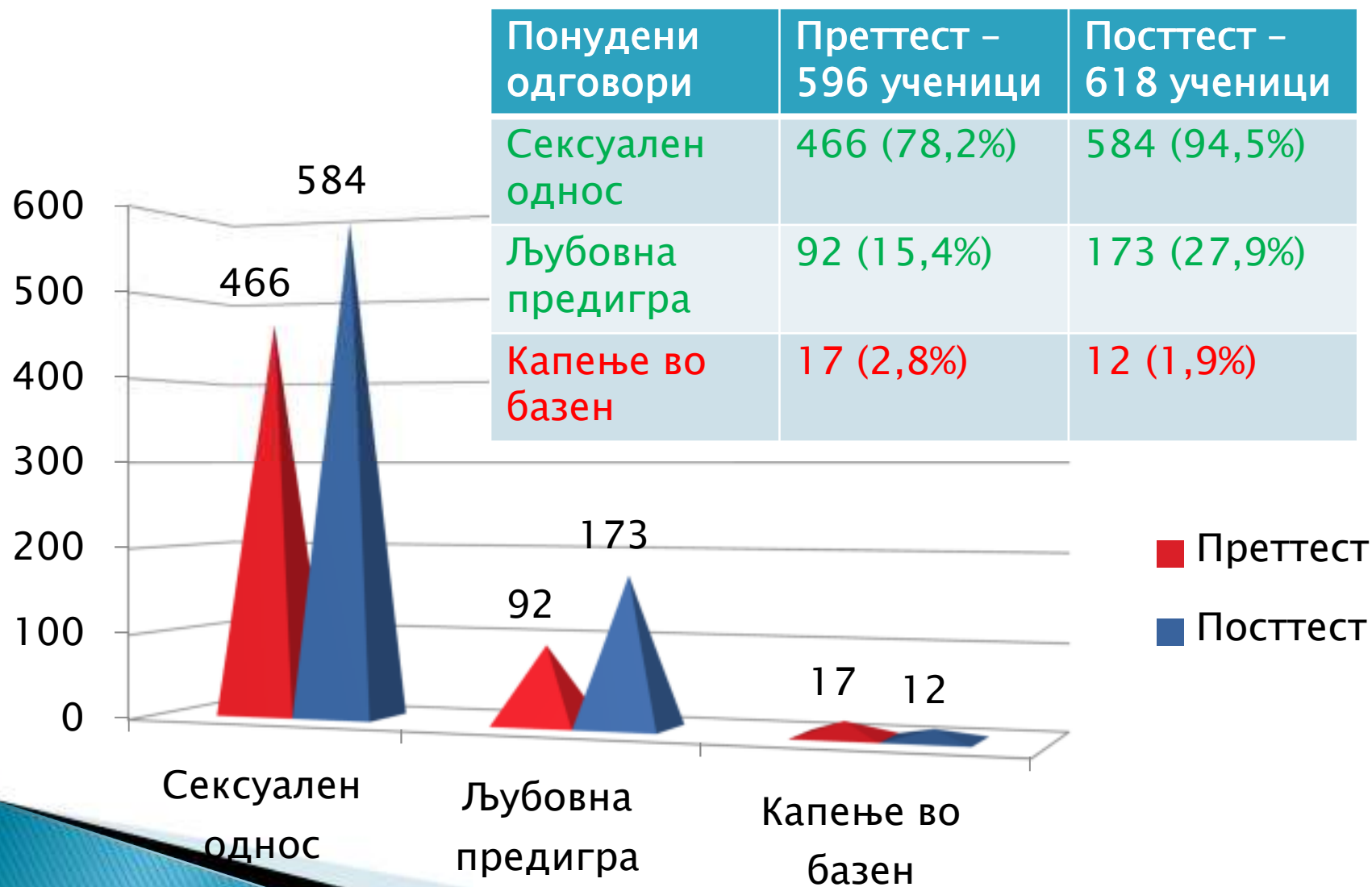
Преттест

Посттест

Табела и Графикон 7. ХПВ најчесто се пренесува преку:

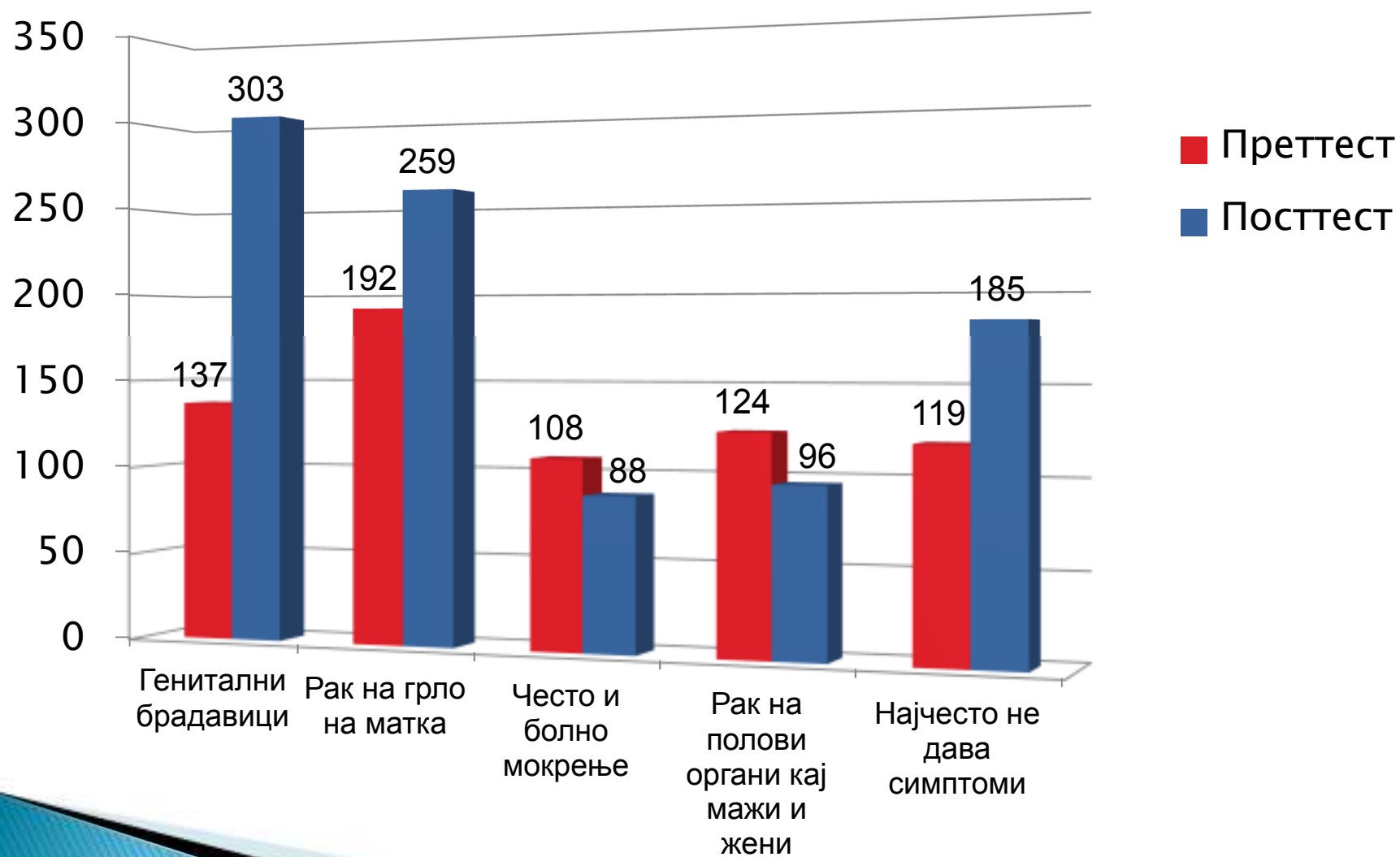

Табела 8. Кои се знаци и последици на ХПВ инфекција?

Понудени одговори	Преттест – 596 ученици	Посттест – 618 ученици
Генитални брадавици	137 (23%)	303 (49,1%)
Рак на грло на матка	192 (32,2%)	259 (41,9%)
Често и болно мокрење	108 (18,1%)	88 (14,3%)
Рак на полови органи кај мажи и жени	124 (20,8%)	96 (15,5%)
ХПВ инфекција најчесто не дава знаци и симптоми	119 (19,9%)	185 (29,9%)

Графикон 8. Кои се знаци и последици на ХПВ инфекција?

Табела 9. ХПВ инфекција и нејзините последици се лекуваат со:

Понудени одговори	Преттест – 596 ученици	Посттест – 618 ученици
Подобрување на имунитетот	80 (13,4%)	235 (38,1%)
Земање на антибиотици	149 (25%)	105 (16,9%)
Употреба на креми и гелови	76 (12,8%)	61 (9,8%)
Горење и хируршко отстранување на брадавици	63 (10,6%)	163 (26,4%)
Нема специфичен лек за ХПВ	174 (29,2%)	218 (35,3%)

Графикон 9. ХПВ инфекција и нејзините последици се лекуваат со:

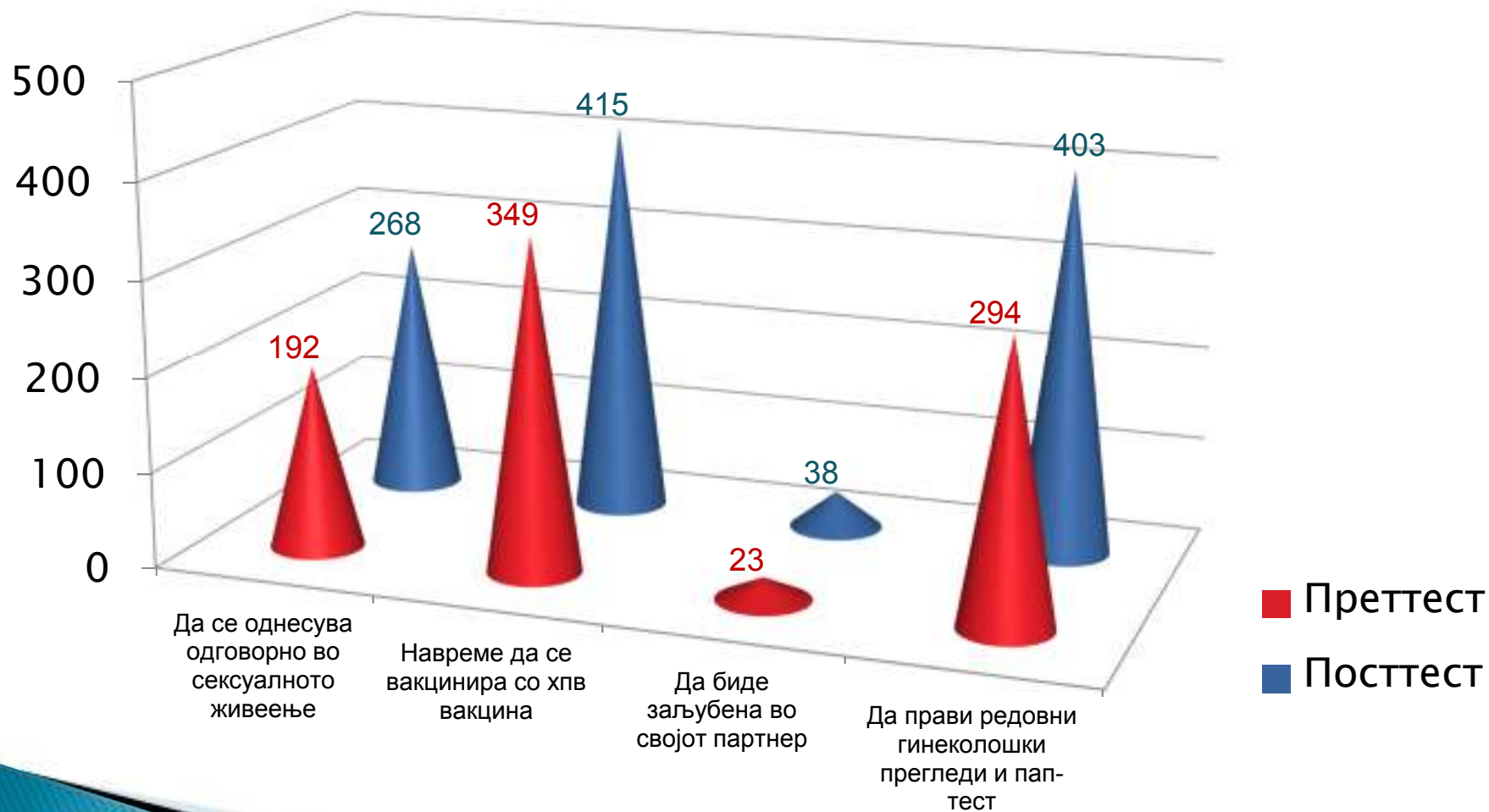

Табела 10. Што треба да направи млада девојка за да спречи појава на рак на грло на матка?

Понудени одговори	Преттест – 596 ученици	Посттест – 618 ученици
Да се однесува одговорно во сексуалното живеење	192 (32,2%)	268 (43,4%)
Навреме да се вакцинира со ХПВ вакцина	349 (58,5%)	415 (67,2%)
Да биде заљубена во својот партнер	23 (3,8%)	38 (6,2%)
Да прави редовни гинеколошки прегледи и ПАП тест	294 (49,3%)	403 (65,2%)

Графикон 10. Што треба да направи млада девојка за да спречи појава на рак на грло на матка?

Заклучок

- ▶ Од спроведените тестирања кај учениците од прва година во сите средни училишта во општина Штип е забележано значително подобрување на знаењата по предавањата за сексуално преносливи болести во споредба со нивните предзнаења пред предавањата.
- ▶ По предавањата учениците стекнаа знаења за постоење и на други сексуално преносливи болести освен сидата како и за други начини на нивна трансмисија освен по сексуален пат. Исто така стекнаа знаења за ризик факторите за појава на СПБ, нивните симптоми и мерки за нивна превенција.

Препораки

- Што поголем број на ученици во иднина да бидат опфатени со едукација на теми од областа на сексуално и репродуктивно здравје.
- Поголема информираност на населението преку медиумите за сексуално преносливи болести (за ризик фактори, симптоми, последици и превенција).
- Делење на бесплатни кондоми низ училиштата.
- Спроведување на кампањи со изработка на брошури и постери за СПБ и нивна дистрибуција низ училиштата.

